

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 5 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartałna.

# G A Z E T A

## L W O W S K A

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia: urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N<sup>ro</sup>. 19.

14. lutego 1846.

### Przegląd artykułów.

**Wiadomości krajowe:** Ze Lwowa: Dary i składki na cele dobroczynne.

Z Wiédnia.

**Wiadomości zagraniczne:** Hiszpanija: zwyciężone powstanie w Katalonii. — Kwestya zamęzcia Królowej.

Anglija: Głos dzielników o reformie handlowej Peela.

Francuja: Rozprawy nad adresem w izbie deputowanych. — Wiadomości z Afryki.

Królestwo Obojój Sycylii: Zaręczyny Następcy tronu wirtemburskiego z W. Księżniczką Olga.

Nowiny.

**Wiadomości handlowe i przemysłowe:** Wykaz porównawczy zabitego we Lwowie bydła rogatego w latach 1844 i 1845. — Handel zbożowy Gdańska w r. 1845.

**Dodatek nadzwyczajny:** Doniesienia księgarskie.

nurzeniem najżywszej podziękii do publicznej wiadomości.

Od Prezydium c. k. Rządu krajowego. We Lwowie, dnia 26go stycznia 1846.

### Sześćdziesiąty trzeci spis darów

dla dotkniętych powodzią mieszkańców galicyjskich.

U c. k. Urzędu obwodowego brzeżańskiego: Dekanat bobrecki obr. gr. kat. ze składki, do której się przyczynili: zr. kr.

Parafia Mikołajów . . . . .	22 —
» Szolomyja . . . . .	13 24
» Horodystawice . . . . .	8 —
» Podjarków . . . . .	2 —
» Borszów . . . . .	2 —
» Romanów . . . . .	4 12
» Olchowiec . . . . .	8 12
» Hryniów . . . . .	5 —
» Wodniki . . . . .	1 20
» Podmanastierz . . . . .	4 20
» Dzwiniogrod . . . . .	3 —
» Wyspa . . . . .	3 40
» Bakowce . . . . .	2 2
» Bóbrka . . . . .	5 —
» Łany . . . . .	8 —
» Sokołówka . . . . .	3 10
» Dziewiątniki . . . . .	1 —
» Wybranówka . . . . .	2 —
» Borysów . . . . .	2 10

### WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

P. Antoni Kriegshaber, właściciel dóbr, złożył u Prezydium Rządu krajowego 200 zr. mon. konw. w celu, aby 100 zr. użyto na dostarczenie tanej chleba uboższym mieszkańcom miasta Lwowa, 100 zr. zaś, podzieliwszy na cztery równe części, dano dnia 12go lutego przy obchodzeniu uroczystości urodzin ś. p. Cesarza Jego Mości Franciszka I. tutejszym trzem zakładom ochrony małych dzieci i tutejszemu szpitalowi dla dzieci.

Obracając ten dobroczynny dar za pośrednictwem tutejszego Magistratu na cel wymieniony, Prezydium Rządu krajowego poczytuje sobie za przyjemną powinność, podać go z wy-

— Z Wiédnia. —

Przy odbytem dnia 3. lutego r. b. jedynastém losowaniu pożyczki 25,000,000. z roku 1834, wyciągnięto następujących 90 seryi:

Ner. 4. 22. 24. 29. 36. 57. 145. 165. 176. 183. 204. 226. 248. 275. 306. 318. 319. 397. 456. 460. 580. 587. 593. 620. 622. 637. 660.



662. 669. 753. 755. 764. 789. 973. 981. 1033. 1073. 1152. 1183. 1222. 1273. 1281. 1345. 1390. 1400. 1425. 1434. 1578. 1582. 1583. 1587. 1596. 1603. 1604. 1624. 1647. 1679. 1693. 1737. 1774. 1792. 1798. 1824. 1878. 1930. 2002. 2029. 2032. 2046. 2065. 2077. 2079. 2122. 2129. 2132. 2191. 2200. 2207. 2213. 2217. 2225. 2320. 2321. 2327. 2366. 2402. 2436. 2449. 2450. 2490.

Losowanie obligów w tych wyciągniętych se-  
ryjach zawartych, odbędzie się dnia 1. maja  
roku bieżącego.

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Hiszpanija.

Podług wiadomości z Barcelony z d. 22. stycznia przedsięwzięto w nocy z 17go na 18ty, z rozkazu *Xefe politico* nowe aresztowania. Tu-  
dzież zabrano odezwy, w których zaślubienia Królowej z Infantem Don Enrique, obale-  
nia ministeryjum i powtórne zniesienia no-  
wego systemu podatkowego żądano. Już i wie-  
czora dnia 17go rozszerzono pogłoskę, iż na-  
stępnej nocy ma wybuchnąć w mieście powsta-  
nie z hasłem: »Precz z systemem podatko-  
wym.« Lecz władze rządowe otrzymały wcze-  
śnie wiadomość o tym zamachu, i były przeto  
w stanie powziąć jak najrychlej środki zarad-  
cze, które zamysły burzycieli zniweczyły. Jak  
się zdaje, chcieli oni dnia 18go wszcząć roz-  
ruch w poblizkiej gminie San Andreas de  
Palomar, ale widząc, iż władze rządowe na  
wszystko są przygotowane, więc tego zanie-  
chali. W samej Barcelonie trudno, aby podob-  
ne przedsięwzięcia przystęp znalazły. W pro-  
wincyi Gerona wszystko się znowu uspokoi-  
ło; o bandach, które na chwilę były się ukaza-  
ły, nie już więcej nie słychać, również jako  
i o wychodźcach, którzy z Francji wtargnąć  
mieli. Z tego wszystkiego można wnosić, iż  
na ten raz spokojność znowu dostatecznie jest  
ubezpieczoną. Jeneralny kapitan Bretton wraz  
z towarzyszącym mu wojskiem wszelkiej broni  
przybył dnia 18go do Gerony i oddał nale-  
żne pochwały [sędziemu] pierwszej instancyi,  
który od chwili pierwszego pojawienia się band  
przez swoją zaglebłość i energiję najbardziej  
do przytłumienia zamierzonych rozruchów się  
pryczynił. Już dnia 19go wyruszył jeneralny  
kapitan dalej do Casa de Selva, gdzie wła-  
ściwe ognisko całego zawiedzionego poruszenia  
założone być miało.

Względem nowego zawikłania kwestyi za-  
męzcia, donoszą, iż wiadomość o pogroźce  
prezydenta gabinetu, jenerała Narvaez, to jest  
o rozwiązaniu Kortezów w razie gdyby przy za-

mierzonym adresie do Królowej obstawać chcia-  
no, jest rzeczywiście prawdziwą. Atoli ta sprawa  
zdaje się jeszcze ważniejszy obrót pobierać.  
Na radzie ministeryjalnej, odbytej dnia 21go,  
powzięto istotnie uchwałę, zgodną z zamysłem  
jenerała Narvaez. Lecz kilku ministrów  
miało przytém dość stanowczo przeciw tak nie-  
bezpiecznemu środkowi się oświadczyć, a prze-  
to miała się wszcząć niezgoda w samymże ga-  
biniecie, tak iż już nawet o przesileniu mini-  
steryjalnem mówiono. Jeżeli w spomnianych  
pięćdziesięciu deputowanych ministeryjalnej  
większości, pomiedzy którymi nawet *Xefe po-  
litico* Madrycki, p. Artea, jeneralny kapitan  
prowincyj baskijskich, Don Jose de la  
Concha, wiceprezydent kongresu, p. Chur-  
ruca, i p. Bravo Murillo jeden z naj-  
znakomitszych mężów kongresu się znajdują,  
rzeczywiście wniosek do zamierzonego przez  
siebie adresu do Królowej kongresowi przedło-  
żą, na ten czas trudnoby w istocie było prze-  
widzieć, jakby to zawikłanie skończyć się miało  
bez rozwiązania Kortezów, lub przynajmniej  
częściowej zmiany ministeryjum, w którym  
dwa wyraźnie sprzeczne zdania o kwestyi wzglę-  
dem hrabiego Trapani panować się zdają.  
Powtarzają sobie już nawet jako pogłoskę, iż  
rozwiązanie Kortezów w rzeczy samej dnia 22go  
nastąpiło. Ale ponieważ dzienniki madryckie  
z dnia 22go o tém milczą, przeto można słu-  
sznie o prawdzie tej wiadomości powątpiewać.  
Jednak wszystkie doniesienia zgadzają się na  
to, iż dotknięta obecnie kwestyja wszystkie  
umysły w Madrycie w żywe wprawiła poru-  
szenie.

### Wielka Brytanija i Irlandyja.

Z Londynu d. 1. Lutego. Z szczegółów  
zamierzonej przez Sir Roberta Peel reformy  
handlu, jest jego zmiana ustaw zbożowych  
najważniejszym na teraz przedmiotem roztrzą-  
sania w naszych dziennikach; i w samej rzeczy,  
szczęśliwy postęp tej całej reformy zawisł od  
przyjęcia tej jednej propozycyi. Z nieprzyjaz-  
nych oświadczeń dziennika *Globe* przeciw  
zmianie tej ustawy okazuje się, że jedna część  
whigów postanowiła, wspólnie z ligą przeciwną  
ustawom zbożowym, stanowczo opierać się  
przedłożonej propozycyi, jakoż łatweby to  
mogło nastąpić, iżby ją całkiem udaremnilo,  
jezliby aż do dnia drugiego odczytania bilu, cała  
partyja whigów oświadczyła, że się z pomie-  
nioną częścią zupełnie zgadza. Gdyż, ponie-  
waż prawie całe stronnictwo torysów występuje  
na przeciw ministrowi, tak, iż temu ostatnie-  
mu nawet między dziennikami torysów ani



jeden organ nie pozostał wiernym, więc powodzenie się tej propozycji zawisło jedynie od przyzwolenia whigów. Jednakże jak wypadnie to przyzwolenie, nie można w tej mierze dać z pewnością jakowego zdania, aż dopokąd się lord John Russell, najznakomitszy naczelnik whigów o propozycjach Peela nie oświadczy, gdyż od jego zdania będzie zależać zachowanie się większości partii whigów. — Chcąc zaś z obwieszczeń najznakomitszych organów whigowskich, wyprowadzać wnioski, tedy można mieć nadzieję, że one oświadczą się za ministeryjalnemi propozycjami; a z tą można się spodziewać przyzwolenia lorda Johna Russell. »Cieszy nas to,« pisze *Morning-Chronicle* że nasze zdania o planie reformy Sir Robert Peela zgadzają się z temi zdaniem, które między stronnictwem liberalnym panują. Pomienione wady planu (zmiana ustaw zbożowych) na które zwracaliśmy uwagę, zostaną zupełnie uznane, jakoż będzie to bardzo słusznem, gdy przy najpiérwszej sposobności je usuną, przypuściwszy, że usiłowanie w przywiedzeniu tego do skutku, nie sprowadzi niebezpieczeństwa, zagrażającego zniesieniu tej wielkiej propozycji. Jesteśmy zupełnie przekonani, iżby było mądrzej i lepiej a w politycznym względzie dla Sir Roberta Peela również bezpiecznie, gdyby był natychmiast handel zbożem wolnym ogłosił, jakoż wkrótce pozna on to sam, że dobrą sławę tej słachetnej reformy, przez swoje modyfikacje, które dla każdego są bezskuteczne i nic niewarte, zeszcenił. Atoli, jakikolwiek będzie miało skutek usiłowanie polepszenia planu, i jakakolwiek postać przybiorą jego szczegóły w czasie ostatniej walki, jednak między mężami wolnego handlu nie może w tej mierze jak tylko to jedno panować zdanie, że najważniejszą jest rzeczą zebrać i połączyć wszystkie swe sily, dla zabezpieczenia ostatecznie pomyslnego skutku tej propozycji, która przecież w rzeczywistości wolny handel natychmiast przywraca, i obmyśla środki do prędkiego usunięcia wszelkiego, nawet imiennego ograniczenia, którego tymczasowe trwanie jeszcze cierpliwie znieść można. »Gazeta *Times* mówi w takiż sam sposób, owoż oba te pisma głównych dzienników można uważać za jedyne podpory Peelowskiej propozycji. Codziennie zawiera *Times* artykuły, w których częścią zbija obłędy i bezzasadne obawy agrykulturyistów, częścią odpiéra zaczepki odcienienia whigów przez usupierdliwienie Peelowskiej propozycji. »Agrykulturyści,« pisze *Gazeta Times*, obawiają się, aby bardzo nie spadły

ceny zbożowe, albo też, gdy wypadną złe urodzaje, że naturalnego wynagrodzenia wysokiej ceny nie otrzymają. Jednakże przypatrzmy się temu licznemu wynagrodzeniu, które baczny piérwszy minister dla nich wymyślił. Agrykulturysta oszczędzi 10 do 15 pct. w wodzieży, którą on sam, jego familija, słudzy i robotnicy noszą. Jeżeli źnie ma własnego bydła, tedy uzyska przez zniżenie cła od masła i sera. Będzie cokolwiek mniej płać za cukier, ryż, wódkę, mydło, świece i za 50 innych drobnych rzeczy. Jeżeli nie będzie mógł sobie sprowadzić tanięj karyolki z Bruxeli, albo obicia z Paryża, tedy poprzestanie na francuzkim serwisie od herbaty. Ale czy robotnik zyska co przez te ostatnie zniżenia cła, to zostawmy do rozstrzygnięcia jego patronowi i samemu właścicielowi gruntu. Następnie dzierżawca otrzyma znacznie tanięj nasioną i kołczacze i ma wybór między kukurudzą, paszą z ryżu i tym podobnemi prawdziwemi przysmakami dla swoich świu i bydła. Jeżeli ma familiję, otrzymają jego córki stroje z Paryża bez przemytnika tanięj? Przytém drogi jego staną się lepsze i tańsze. Jeżeli złodzieje z parafii drób mu wykradną, albo ziemniaki w polu wykopią, tedy będą ścigani kosztem rządu, a dwunastomiesięczne ich więzienie nie przyczyni się do podwyższenia jego podatku. Nakoniec naród przyłoży się do opłaty doktorów i nauczycieli dla ubogich dzieci, i t. d. Zresztą sądzimy, że ani straty ani też wynagrodzenia jego nie będą bardzo znaczne. Najpodobniejszą do prawdy rzeczą jest, że dla niego pozostaną, rzeczy takimi, jakimi są. Lecz kraj powinien się przekonać, że się w troskliwem ręku znajduje.»

Uzbrojenie w Anglii trwa nieprzerwanie. Prócz zaciągu wojska i uzbrojenia floty, powiększają stojącą armiję. Królewska artyleryja, licząca 72 kompanij, otrzyma dla każdej kompanii 10 ludzi; a zatem w ogóle 720 ludzi więcej. Jednak wyjąwszy dwudziestu sześć rekrutów, których w Irlandyi w Lisburn zaciągnięto, trudno jest zebrać przynależną liczbę; zamierzają więc, dla zwabienia przyrzec kaptulantom pensyję po 1. szylingowi na dzień, po wysłużeniu 21 lat. — Dziennik *Standard* utrzymuje, że całe to uzbrojenie jest tylko miernem pomnożeniem potrzebnych dla utrzymania pokoju sił zbrojnych.

## Francyja.

Biura izby deputowanych zgromadziły się dnia 31. stycznia dla wybrania sobie prezydentów i sekretarzy. Z ośmnastu mianowań



wypadło tylko cztery na stronę opozycji. Zład większość ministeryjalna, wynosząca około 40 głosów, zdaje się i w dalszych rozprawach izb zabezpieczona.

Izba deputowanych toczyła dalej dnia 2. lutego rozprawę nad szóstym paragrafem wniosku do adresu. Pan Remusat odczytał najpierw znany już dodatek, który zaproponował, a który co do istoty zawiera toż samo, co zawierał już odrzucony dodatek pana Beryer, tylko, że poprawka pana Remusat przyjmując zasadę Sojuszu z Angliją, w spokojnym duchu jest ułożona. Wnioskodawca rozwinął swą poprawkę. Okoliczności, które skłoniły go do przedłożenia tej propozycji, znajdują się w tém stanowisku, które ministeryjum względem Ameryki przybrało. Gabinet postawił się naprzeciw Anglii w pewnym rodzaju podrzędności, a to stanowisko wynika z jego położenia naprzeciw Zjednoczonym stanom. Przez nie odstępuje on od polityki, którą Francya od niepamiętnych czasów zachowywała. Sojusz z Angliją może mieć korzyści, ale tylko o tyle, o ileby polityka obu krajów niepodległa pozostała, i o ileby tak interesa jak i politykę jednego nie poddawano ciągle drugiemu. Mowca jest mocno przekonany, że między Angliją a Stanami Zjednoczonymi nie przyjdzie do wojny, ale w interesie samego pokoju, którego rozjemcą w tej sprawie miała być Francya, prosi on izbę o przyjęcie swojej poprawki. Minister spraw zgraniczonych: Wnioskodawca przedstawił swą poprawkę jako powszechną maxymę. Powszechna polityka wielkiego kraju powinna niezawisłą pozostać. Jest to bardzo dobrze, zgadza on się z nią zupełnie. Ale poprawka jego zawiera coś innego, przyganę na ministeryjum, niedowierzanie. Dla tego się on przeciwko niej oświadcza. Rada, którą gabinet miał sobie za powinność dać tewańskiemu rządowi, nie zamierzała wcale co nieprzyjaznego przeciw Stanom Zjednoczonym. (Szemranie na lewej stronie.) Jeżeliby między sprzyjażnionemi rządami nie wolno było powiedzieć sobie na wzajem swego zdania, wtedy zniknęłaby wszelka niepodległość polityki narodowej. Pan Thiers: Proszę o głos. — (Hałas, szemranie.) Pan Guizot: Ponieważ pan Thiers żąda głosu, tedy odkładam na inny czas, to co w tej kwestyi mam powiedzieć. (Śmiech.) Pan Thiers: Całe położenie jest zawarte w tej kwestyi, czy Francya miała we wcieleniu państwa Texas, dostateczny interes, który spowodował gabinet do takiego naprzeciw Stanom Zjednoczonym zachowania się. Francya podług jego przekonania, nie miała

w tej mierze żadnego interesu. Ministeryjum dało się nakłonić do pewnego aktu grzeczności dla Anglii. Jest on przekonany, że ministeryjum nie okaże żadnego francuzkiego interesu, którymyb swoje zachowanie się naprzeciw Stanom Zjednoczonym usprawiedliwić mogło. Należy więc życzyć, aby jego skłonności okazywania się dla Anglii grzecznem, tamę położono, aby francuzka polityka niepodległą od angielskiej została. Angielskie przyzwyczajenia istnie w skutek popełnionych błędów tylko na ustawicznych przyzwoleniach Francyi. Szczyć się, że neutralność zatrzymali. Neutralność jest tylko słowem, bez nieparcyjalności jest ona niepodobieństwem. To powiada już sam zdrowy rozum, a sprawy Francyi prowadzono całkiem przeciw zdrowemu rozumowi ludzkiemu. (Wielkie szemranie.) Pan Guizot: Spodziewam się, że pan Thiers sam nie ma przeciw monopolu na zdrowy rozum ludzki. Uznaje on (Guizot) wprowadzić, że pan Thiers ma wiele rozumu, ale własne jego zdanie sprzeciwia się zupełnie zdaniu pana Thiersa względem dotyczącej kwestyi, a przeto żąda od niego cokolwiek cierpliwości i liberalności. Sądzi on, że powody jego można uznać za zupełnie złe, a przeciw zdrowy rozum ludzki przyznać mu można. (Śmiech.) Pan Thiers wezwał go, aby mu odpowiadał, ale na tej trybunie, nie należy wyzywać. »My przedłożymy« rzekł minister, »nasze powody izbie, niech ona między nami rozsądzi. (Szemranie na lewej stronie.) Jeżeli szanowni członkowie nie przyjmujecie wyroku izby, tedy niepotrzebne są rozprawy.« Głos: »Wpan odwołujesz się do większości, bo ona jest na waszej stronie i do was należy.« Pan Guizot: »Większość nie należy do nikogo. Pozyskuje się ją codziennie rozprawą, dowodami. (Brawo!) Nie będę jeszcze raz wszczynał kwestyi o państwie Texas. Gdyby Francya była naprzd w tewańskiej kwestyi postawiła się na stronie Stanów Zjednoczonych, tedy wojna przy następnej pobudce byłaby nieodzowną« (Oklaski w środku, zaprzeczenie na lewej stronie.) Minister oświadcza powtórnie, aby poprawkę odrzucono, gdyż takowa jest niesprawiedliwą, obrażającą, i mogłaby podać w wątpliwość stosunek do sąsiedzkiego narodu. (Oklaski.)

W końcu odrzucono poprawkę 233 głosami przeciw 165, a zatem większością 68 głosów.

Donoszą z Algieru pod dniem 25. stycznia: Abd-el-Rader, o którym donosiły raporty, że znowu uszedł w zachodnią stronę, wpadł



nagle w Algierji na plemię Rahman, i zrabowawszy je, umknął z zabraną zdobyczą, nim jeszcze generał Marey, który tylko o kilka godzin był oddalony, zdołał sprzymierzonemu płomieniowi w pomoc pospieszyć. Jak się zdaje, zamysła Emir na algierskiej ziemi przestępować i na wiosnę przygotowuje powszechne powstanie, w którymto zamiarze emisaryjusze jego po całym kraju przeciągają. -- Słychać, że generał Levasseur ma być przed sąd wojenny stawiony; jest on podobno przyczyną tego nieszczęścia, które spotniało jego kolumnę, gdyż ją opuścił, przezco właściwie nieporządek się zwiększył.

### Królestwo obojg Sycylii.

Donoszą z Palermo pod dniem 19. stycznia: Dziś rano odbyło się w greckiej kaplicy domowej w Olivuzzo nabożeństwo na cześć uroczystego zaręczenia Jego Królewiczowskiej Wysokości, następcy tronu Królestwa Wirtemberskiego z Jej Cesarzowiczowską Wysokością Wielką Księżniczką Olgą. — Zdrowie Jej Mości Cesarzowej dość znacznie się polepsza.

## NOWINY.

Nasz ziomek Jan Tysiewicz, którego talent malarski wspomnieć nieraz mieliśmy sposobność, bawi teraz w Paryżu, i tamże, jak się z prywatnego dowiadujemy doniesienia, ukończył teraz dwa nowe obrazy. Sęto kopije dwóch znakomitych utworów sztuki malarskiej; jeden przedstawia *Judytę* według Horacego Verneta, drugi zaś *Smierć Elżbiety Królowej angielskiej* według Pawła Delaroché. Drugi ten obraz odznaczający się niepospolitą wielkością, ma bowiem 13½ stopy wysokości, a 10 stóp 10 cali szerokości oprócz ram, zaczął był nasz malarz na żądanie jednej rodziny angielskiej, lecz gdy mu narzucano odmianę, tak dalece odstępującą od oryginału, iż mu się nie zdały stosowne, ukończył go dla siebie. Oba obrazy przeznaczył on na wystawę mającą się odbyć tej wiosny w Pradze, a gdyby tam kupca nie znalazły, ma je przysłać do Lwowa. Jakkolwiek życzyć wypada ziomkowi naszemu, by tak wielką i kosztowną pracę sprzedał jak najprędzej i najkorzystniej, nie możemy jednakże przemilczeć, jakby nam miło było, gdyby te obrazy, za których wartością przemawia już samo nazwisko malarza, dostały się do nas, i znalazły najstosowniej dla siebie umieszczenie na rodzinnej malarza ziemi.

## WIADOMOSCI HANDLOWE I PRZEMYSLOWE.

### Wykaz porównawczy zabitego w Lwowie bydła rogatego w latach 1844 i 1845.

| w miesiącu       | W roku 1844 | — | W roku 1845 |
|------------------|-------------|---|-------------|
|                  | sztuk       | — | sztuk       |
| Styczniu . . .   | 1745        | — | 1775        |
| Lutym . . .      | 1459        | — | 1410        |
| Marcu . . .      | 1500        | — | 1654        |
| Rwietniu . . .   | 1502        | — | 1708        |
| Maju . . .       | 1697        | — | 1569        |
| Czerwcu . . .    | 1606        | — | 1484        |
| Lipcu . . .      | 1598        | — | 1634        |
| Sierpniu . . .   | 1639        | — | 1507        |
| Wrześniu . . .   | 1698        | — | 1782        |
| Październiku . . | 1987        | — | 2030        |
| Listopadzie . .  | 1827        | — | 1570        |
| Grudniu . . .    | 1625        | — | 1836        |

Ogółem . 19881 — 19959

Wypada więc, iż na konsumcyję Lwowa wychodzi teraz na dzień (średnio) od 54 do 55 sztuk rogacizny.

\* \* \*

### Handel zbożowy Gdańska w roku 1845.

Z Gdańska w styczniu r. 1846. Chociaż handel zbożowy w Gdańsku w początku roku 1845 nie zabierał się wcale na dobry, jednakże w lecie coraz już lepszą przybierał postać, aż narreszcie w jesieni gdy się o powszechnym nieurodzaju przekonano, wzbił się do tak znakomitego stopnia, iż spekulantom w Gdańsku najpomysłniejsze sprowadził skutki.

Pszenicy wyprowadzono w r. 1845 z Gdańska 34,106 łasztów; z tej liczby poszło 23,342 łasztów do Anglii, 7529 ł. do Holandyi, 763 ł. do Jersey i Guernsey, 627 ł. do Belgii, 1175 ł. do Prus Wschodnich, i 670 ł. do Rosyi i różnych innych krajów. Już szczupłe dowozy na wiosnę w r. 1845 przekonaly, że w Polsce i w Prusach zbiory w r. 1844 nie musiały być obfite; o tejsze porze zaczęły się także dopytywania z zagranicy; wszystko to pobudziło spekulacyję, a ceny wyszły o 30 procenta wyżej tego punktu, na jakim w początku roku stały. Jednakże główna epoka podniesienia się cen nastala dopiero w końcu wrzesnia, bo wtedy dopiero powszechna była obawa o zbiory w Anglii, wtedy także pokazalo się, że Belgija i Holandya maja nieurodzaj, że w Polsce i Prusach zbiory są wcale szczupłe. A gdy do tego jeszcze



przyłaczyła się choroba ziemniaków, i coraz bardziej się szerząc, mnożyła obawę powszechnego niedostatku, wtedy ceny w kilku tygodniach bardzo się podniosły, bo o 14 do 15 szylingów na kwarterze. Później jednak, gdy cło w Anglii nie tyle spadło, ile się spodziewano, gdy w późnej jesieni wysokie opłaty za przewóz morski i premije askuracyjne, handel tamowały, gdy nareszcie kilka dość znacznych dostaw świeżo zebranej w Prusach pszenicy odebraliśmy, wtedy przyszło do tego, że tę pszenicę z ostatnich zbiorów można było nabyć u nas o 6 do 7 szylingów na kwarterze taniej w porównaniu z dotychczasowym najwyższym stanem cen. Ale to tylko ta świeża pszenica była tańszą, dla tego, że właściciele nie chcieli ją zsypywać do szpichlerzy, lecz zaraz sprzedać, choćby i po niewysokich cenach. Przeciwnie zaś ci, których pszenica leży w spichrzach, nie myślą jej tak łatwo zbywać, bo rachują na to, że na wiosnę dobrze na tém wyjdą, i przynajmniej po 60 szylingów za kwarter dostaną, co też bardzo jest prawdopodobnem. Rozumié się, że pszenica ta jest jasno-pstra i najczelniejsza.

Dowozów z Polski na tę wiosnę nie łatwo spodziewać się możemy, gdyż kraj ten ma sam mało. W roku 1845 dostaliśmy z Polski tylko 7400 łasztów pszenicy, w roku zaś bieżącym będzie i o taką ilość trudno, bo nawet w wielu stronach Polski ceny są wyższe niż u nas; a do tego jeszcze żyto w tym kraju nieostatnio zrodziło.

Z dniem 1. stycznia r. b. zapasy pszenicy wynosiły u nas do 22,100 łasztów. Zapasy te w dobrym są ręku, i dotąd jeszcze żadnych ugód na odstawę wiosenną nie porobiono.

Ceny nominalne pszenicy były z końcem roku 1845 następujące: łaszt najczelniejszej jasno-pstrój 133 do 134<sup>1/2</sup> od 580 do 600 zł. pr. (czyli 58 do 60 szylingów za kwarter), czelnej jasno-pstrój 132 do 133<sup>1/2</sup> od 570 do 580 zł. pr. (czyli 57 do 58 szyl. za kwarter), dobrej pstrój 130 do 131<sup>1/2</sup> od 520 do 540 zł. pr. (czyli 52 do 54 szyl. za kwarter), ordynaryjnej 126 do 128<sup>1/2</sup> od 480 do 510 zł. pr. (czyli 48 do 51 szyl. za kwarter).

Żyto, wskutek bardzo niedostatniego w r. 1844 tak u nas jak i w Polsce urodzaju, tak bardzo podrożało, że przy cenach całkiem nie-

stosownych z innemi handlowemi placami, mało go tylko od nas wr. 1845 można było wyprwadzać. I tak gdy w r. 1844 wywieziono z Gdańska 17,478 łasztów, tymczasem wr. 1845 cały wywóz ograniczył się na 1805 łasztach, do Holandyi, Szwecyi, Norwegii i Prus Wschodnich. Z Polski dostawiono nam w r. 1845 tylko 158 łasztów. I w tym roku nie spodziewamy się żadnych dowozów z przeszłorocznego zbioru. Od jesieni r. 1845 ceny żyta hardzo podskoczyły, tak iż w końcu grudnia płacono jeszcze za łaszt po 410 zł. pr. — Gdy obawa psucia się ziemniaków cokolwiek ustała, zaczęło żyto nieco spadać, atoli zawsze jeszcze łaszt stoi na 370 do 385 zł. pr. — Cały zapas tego ziarna w Gdańsku z końcem roku 1845 wynosił tylko 268 łasztów.

Grochu wywieziono z Gdańska tylko 674 łasztów, a cały zapas z końcem roku 1845 czyni 242 łasztów. Cena łasztu była w końcu roku od 400 do 420 zł. pr., atoli do wiosny pewno się podniesie.

Jęczmienia i owsa mieliśmy ledwie tyle, że na konsumcyję miejscową wystarczyły. Jęczmienia wywieziono w roku 1845 ledwie 100 łasztów. Z końcem roku 1845 zostało w zapasie 67 łasztów jęczmienia, a 30 łasztów owsa. Łaszt jęczmienia stał w końcu roku na 270 do 300 zł. pr., a owsa na 200 do 220 zł. pr.

Siemienia lnianego wywieziono w r. 1845 tylko 149 łasztów, a rzepaku 298 łasztów. Dowozów nic prawie nie mieliśmy. Z końcem r. 1845 zostało w zapasie 164 łasztów siemienia lnianego, a 49 łasztów rzepaku.

Mąki pszennej nic prawie nie wywieziono.

Wajdaszu wywieziono wogóle tylko 1329 beczek do Belgii i Holandyi. Cena była po 43 do 44 zł. pr. za beczkę.

Potażu nic nie wywieziono, i cały zapas z końcem r. 1845 wynosił 25 baryłek.

Worowiny polskiej i w tym roku mało do Gdańska dostawiono. Wywieziono zaś 1699 sztuk, z którejto liczby poszło 1300 sztuk do Anglii. — W zapasie pozostało 12,000 sztuk. Cena łokcia (gdańskiego) płótna podolskiego pik jest 22 feników, a płótna najbliższego pik 19 feników.

(Prus Handl. Ztg.)

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner 7. Rozmaitości.)



W księgarniach

**JANA MILIKOWSKIEGO,**

w e

LWOWIE, STANISŁAWOWIE I TARNOWIE

dostać można:

(Cena w monecie konwencyjnej.)

# Schulkatechesen

nach dem Leidsfaden

des

in den k. k. österreichischen Staaten vorgeschriebenen

großen Katechismus

von

**ANTON LÖFFLER,**

Pfarrer in Seefeld.

3 Bände. Wien, 1846. gr. 8., broschirt 4 fl. C. M.

In diesem Katechetischen Werke, welches alle christkatholischen Lehren des großen in den k. k. österreichischen Staaten eingeführten Katechismus enthält, wird den angehenden Katecheten ein treffliches Hilfsbuch geboten, die Regeln der Katechetik beim Religionsunterrichte der Kinder in zweckmäßige Anwendung zu bringen. Der Herr Verfasser hat mit erschöpfender Sorgfalt auf die Stellung und den Inhalt der Fragen zur allmählichen Entwicklung und Veranschaulichung der Begriffe, Bedacht genommen, hat keine Begriffsbestimmung übergangen, und läßt, wie es beim Kinderunterrichte geschehen soll, der Sacherklärung die Worterklärung vorausgehen. Dabei ist, wo es die Natur der beizubringenden Lehre erfordert, der geschichtliche, erzählungsweise Unterricht in gehöriger Abwechslung angewendet, und aus der Erzählung werden wieder die einzelnen Begriffe durch Fragen entwickelt zur Anschauung gebracht und verständlich gemacht.

Die Fragen selbst sind klar und bestimmt, zur Sache gehörig, anständig und gehen von den allgemeinen Begriffen zu den besonderen über. Überall wo es nöthig ist, sind passende Erklärungen und Erzählungen. Da aber die Anwendung der erlernten religiösen Wahrheiten für Kinder die Hauptsache ist, so wird nach jeder beigebrachten Lehre aus derselben die entsprechende Anwendung katechetisch entwickelt.

Der erste Band enthält die Glaubenslehre, der zweite Band die Sittenlehre, der dritte und stärkste Band die Lehre von den heiligen Sakramenten, von der christlichen Gerechtigkeit, und der Anhang von den vier letzten Dingen. Sonach können wir das Werk als ein höchst brauchbares besonders dem jüngern Klerus empfehlen.



# Handbuch der Chemie

in welchem die anorganischen, organischen und organisirten Verbindungen dem neuesten Standpunkte der Wissenschaft entsprechend, und des leichtern Überblickes wegen, nach den Grundsätzen der dualistischen Ansicht, in zwei nebeneinander verlaufenden Rubriken, deren eine die kassischen, die andere die sauern Verbindungen enthält abgehandelt sind. Zum Gebrauch bei Lehrvorträgen, sowie auch zum Selbststudium für Ärzte, Pharmazeuten, Techniker, Ökonomen u. s. w.

Von L. C. Jonas. 32 Bogen. gr. 8. broch. fl. 2. 48 fr. C. M.

## Lehrbuch der Chemie für Landwirthe,

zum Gebrauche bei Vorlesungen an höheren landwirthschaftlichen Lehranstalten, und zum Selbstunterrichte, von Dr. Franz Schulze, Professor an der Universität Greifswald u. s. w.

(Als 3te Auflage von Schüblers Grundsätzen der Agriculturchemie).

Erster Band: Unorganische Chemie. 38 Bogen. gr. 8. broch. fl. 3. C. M.

## Die Lehre von den Urbarmachungen und Grundverbesserungen,

oder Beschreibung und Erklärung aller Urbarmachungen und Grundverbesserungen, welche die Sümpfe, Brüche, Hochmoore, Leiche, Haiden, Wälder, Wüstungen, Sandschollen, Dünen, felsigen Gründe, Ucker, Wiesen und Weiden betreffen, von Dr. Carl Sprengel.

Zweite, vermehrte und verbesserte Auflage mit 6 Kupfertafeln. 31 Bogen. gr. 8. br. fl. 3. 45 fr. C. M.

Baumgärtner'sche Buchhandlung.

Im Verlage des Unterzeichneten erschien soeben eine Pracht-Ausgabe von:

## Mathilde.

### Memoiren einer jungen Frau.

Von Eugen Sue.

Aus dem Französischen übersezt.

Lang-Quart mit Doppel-Columnen. Auf Belinpapier mit ganz neuen Lettern gedruckt.

Complet in 3 Lieferungen. Preis 2 fl. 42 fr. C. M.

So wie diese Pracht-Ausgabe werden die besten Werke von Sue erscheinen und zwar vom Meisterhand übersezt. Bei dem so überaus billigen Preise rechnet die Verlagsbuchhandlung auf einen bedeutenden Absatz, auch ist ja Eugen Sue der gefeiertste Schriftsteller unsers Jahrhunderts, der nicht allein eine auf gründliche Weitkenntniß basirte Unterhaltung liefert, sondern zugleich die edelsten, großartigsten Zwecke verfolgt, daher es denn selbst hohe Häupter nicht verschmähen, aus seinen Werken Belehrung zu schöpfen. — Bei dieser Unternehmung hat die Verlagshandlung auf drei Punkte gesehen:

- 1) Eine gediegene Übersetzung zu liefern, frei von mancherlei Mängeln, an denen die ersten Übersetzungen leiden mußten, weil man bei diesen nur auf möglichst schnelle Übertragung dachte.
- 2) Ein Prachtwerk zu liefern, welches würdig sey, nicht nur des Meisters unserer heutigen Schriftsteller, sondern auch der schönsten Privat- und öffentlichen Bibliotheken.
- 3) Einen so niedrigen Preis zu stellen, daß dieses Prachtwerk vor jedem Gebildeten angeschafft werden könne.

Gleichzeitig erschien eine niedliche Ausgabe in Sedez von:

## Mathilde.

### Memoiren einer jungen Frau.

Von Eugen Sue.

Aus dem Französischen übersezt. Sedez. Auf Belinpapier mit ganz neuen Lettern gedruckt.

Complet in 6 Bänden, Preis 2 fl. 30 fr. C. M.

Auch bei dieser Sedez-Ausgabe hat es sich die Verlagsbuchhandlung zum Grundsatz gemacht, das Schöne mit dem Billigen zu vereinigen, daher denn wohl auch auf die reichlichste Theilnahme gerechnet werden darf.

E. F. Fürst.